

Dokument ta' sessioni

B8-1061/2016 }
B8-1064/2016 }
B8-1065/2016 }
B8-1066/2016 }
B8-1073/2016 }
B8-1075/2016 } RC1

5.10.2016

MOZZJONI GHAL RIŽOLUZZJONI KONGUNTA

imressqa skont l-Artikoli 135(5) u 123(4) tar-Regoli ta' Proċedura

li tissostitwixxi l-mozzjonijiet għal riżoluzzjoni mressqa mill-gruppi:
EFDD (B8-1061/2016)
ECR (B8-1064/2016)
PPE (B8-1065/2016)
S&D (B8-1066/2016)
Verts/ALE (B8-1073/2016)
GUE/NGL (B8-1075/2016)

dwar ir-Rwanda, il-każ ta' Victoire Ingabire
(2016/2910(RSP))

Cristian Dan Preda, Rosa Estaràs Ferragut, Davor Ivo Stier, Roberta Metsola, Tunne Kelam, Patricija Šulin, Ivan Štefanec, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jaromír Štětina, Pavel Svoboda, Ildikó Gáll-Pelcz, Milan Zver, Romana Tomc, Claude Rolin, Tomáš Zdechovský, Lefteris Christoforou, Michaela Šojdrová, Thomas Mann, Stanislav Polčák, Marijana Petir, Eduard Kukan, Laima Liucija Andrikienė, Jeroen Lenaers, Ivo Belet, Giovanni La Via, Bogdan Brunon Wenta, Adam Szejnfeld, József Nagy, Csaba Sógor, Dubravka Šuica, Andrey Kovatchev, Ramona Nicole Mănescu, Jiří Pospíšil, Seán Kelly, Eva Paunova, Therese

**Comodini Cachia, Elisabetta Gardini, David McAllister, Sven Schulze,
Deirdre Clune, Brian Hayes, Krzysztof Hetman, László Tőkés, Elmar
Brok**

fisem il-Grupp PPE

**Pier Antonio Panzeri, Victor Boştinaru, Knut Fleckenstein, Josef
Weidenholzer, Richard Howitt, Eric Andrieu, Zigmantas Balčytis, Hugues
Bayer, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Biljana
Borzan, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Nicola Danti, Isabella De
Monte, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Enrico
Gasbarra, Elena Gentile, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena
Gill, Michela Giuffrida, Theresa Griffin, Roberto Gualtieri, Cătălin Sorin
Ivan, Liisa Jaakonsaari, Agnes Jongerius, Afzal Khan, Jeppe Kofod,
Miapetra Kumpula-Natri, Cécile Kashetu Kyenge, Krystyna Łybacka,
Vladimír Maňka, David Martin, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca,
Victor Negrescu, Momchil Nekov, Norbert Neuser, Demetris Papadakis,
Vincent Peillon, Pina Picierno, Tonino Picula, Kati Piri, Liliana
Rodrigues, Siôn Simon, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Paul Tang,
Claudia Tapardel, Marc Tarabella, Elena Valenciano, Julie Ward, Carlos
Zorrinho, Miriam Dalli, Miroslav Poche, Daciana Octavia Sârbu**

fisem il-Grupp S&D

**Jana Žitňanská, Ruža Tomašić, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Antoni
Legutko, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotypa, Charles Tannock,
Branislav Škripek, Arne Gericke, Mark Demesmaeker, Angel
Dzhambazki, Notis Marias**

fisem il-Grupp ECR

**Ángela Vallina, Lola Sánchez Caldentey, Xabier Benito Ziluaga, Tania
González Peñas, Estefanía Torres Martínez, Miguel Urbán Crespo, Merja
Kyllönen, Marie-Christine Vergiat, Dimitrios Papadimoulis, Stelios
Kouloglou, Kostadinka Kuneva**

fisem il-Grupp GUE/NGL

**Jordi Sebastià, Heidi Hautala, Bart Staes, Barbara Lochbihler, Ernest
Urtasun, Bodil Valero, Bronis Ropé**

fisem il-Grupp Verts/ALE

**Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Laura Agea, Isabella Adinolfi,
Piernicola Pedicini, Rolandas Paksas, Beatrix von Storch**

fisem il-Grupp EFDD

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar ir-Rwanda, il-każ ta' Victoire Ingabire (2016/2910(RSP))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Mejju 2013 dwar ir-Rwanda: il-każ ta' Victoire Ingabire¹,
- wara li kkunsidra l-Karta Afrikana għad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli (ACHPR),
- wara li kkunsidra l-Karta Afrikana dwar id-Demokrazija, l-Elezzjonijiet u l-Governanza,
- wara li kkunsidra l-Principji u l-Linji gwida dwar id-Dritt għal Proċess ġust u ghall-Assistenza Legali fl-Afrika,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU kontra t-Tortura u Trattamenti jew Pieni Ohra Krudili, Inumanji jew Degradanti,
- wara li kkunsidra l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici tal-1966, li ġie ratifikat mir-Rwanda fl-1975,
- wara li kkunsidra l-eżitu tal-Eżami Perjodiku Universali 2015 tar-Rwanda u l-osservazzjoni konkluživa 2016 tal-Kumitat tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU,
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Cotonou,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tar-Rappreżentant Għoli Federica Mogherini fissem l-UE dwar ir-rieżami kostituzzjonali fir-Rwanda, tat-3 ta' Diċembru 2015,
- wara li kkunsidra l-istqarrija lokali kongunta tal-UE tat-18 ta' Diċembru 2015 dwar ir-referendum dwar abbozz ta' Kostituzzjoni fir-Rwanda,
- wara li kkunsidra l-istqarrija għall-istampa tas-16 ta' Marzu 2016 tal-Forzi Demokratici Magħquda dwar l-appell tal-priguniera politika Victoire Ingabire Umhuha,
- wara li kkunsidra r-rapport 2015 ta' Freedom House dwar ir-Rwanda,
- wara li kkunsidra r-rapport dwar il-pajjiż ta' Amnesty International "Rwanda 2015/2016",
- wara li kkunsidra r-rapport ta' Amnesty International bit-titolu "Justice in jeopardy: The first instance trial of Victoire Ingabire" tal-2013,
- wara li kkunsidra t-tweġiba tal-Viči President / Rappreżentant Għoli, Catherine Ashton, għal mistoqsija bil-miktub tal-Parlament Ewropew dwar Victoire Ingabire (seduta plenarja tal-4 ta' Frar 2013),

¹ GU C 55, 12.2.2016, p. 127.

- wara li kkunsidra l-istqarrija ta' Human Rights Watch bit-titolu "Rwanda: Opposition Activist Missing" tad-29 ta' Settembru 2016,
 - wara li kkunsidra r-rapport 2014 dwar ir-Rwanda tar-Rapporteur Specjali tan-NU dwar id-drittijiet għal-libertà ta' għaqda paċċifika u ta' assoċjazzjoni,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 135(5) u 123(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħi,
- A. billi r-Rwanda hija fost il-ftit pajiżi Afrikani li qeqħdin minn ta' quddiem fl-ilħuq tal-MDGs, speċjalment rigward kwistjonijiet bħall-ugwaljanza bejn il-ġeneri, it-tishħiħ tal-pożizzjoni tan-nisa, l-edukazzjoni primarja universali, il-mortalità materna u tat-tfal, il-prevalenza tal-HIV u s-sostenibbiltà ambjentali;
- B. billi tkabbir ekonomiku qawwi kien akkumpanjat minn titjib sostanzjali fl-standards tal-ġħajxien, evidenzjat minn tnaqqis ta' żewġ terzi fil-mortalità tat-tfal u l-kisba ta' regiżazzjoni kważi universali fl-iskola primarja;
- C. billi saru sforzi ekonomiċi u politici sabiex tittejjeb l-ekonomija tal-pajjiż u ssir aktar industrijalizzata u orjentata lejn is-servizzi;
- D. billi fit-30 ta' Victoire Ingabire, President tal-Forzi Demokratiċi Magħquda (UDF), ingħatat sentenza ta' tmien snin ħabs għal konfoffa biex issir ħsara lill-awtoritajiet bl-użu tat-terrorizmu, u talli ppruvat tnaqqas il-gravità tal-ġenoċidju tal-1994, abbaži ta' relazzjonijiet mal-Forzi Demokratiċi għal-Liberazzjoni tar-Rwanda (FDLR);
- E. billi, f'Settembru 2016, delegazzjoni mill-Parlament Ewropew ma ngħatatx aċċess għall-kap tal-oppożizzjoni Victoire Ingabire li qiegħda l-habs; billi ghalkemm l-enfasi taż-żjara kienet fuq ir-rwol tan-nisa fis-soċjetà u t-tishħiħ tal-pożizzjoni tagħhom, il-Ministeru tal-Affarijiet Barranin u l-Kooperazzjoni qies li ma kien hemm "ebda raġuni speċjali biex is-Sinjura Victoire Ingabire, priguniera li hija sogġetta għal-linji gwida u r-regoli nazzjonali dwar id-detenzjoni, tirċievi żjara tal-Membri tal-Parlament tal-UE fuq missjoni ufficjali";
- F. billi l-missjoni nnutat li għad fadal sfidi importanti f'dan ir-rigward, bħall-aċċess għall-edukazzjoni fiż-żoni rurali, drittijiet għall-proprietà aktar ekwi u aċċess aħjar għal-xogħol mhux fil-farms, u billi s-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, b'mod partikolari fir-rigward tal-partecipazzjoni politika u l-libertà ta' espressjoni fir-Rwanda, għadha preokkupanti, filwaqt li s-soċjetà civili indipendenti għadha dghajfa ħafna;
- G. billi ħafna organizzazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem iddenunzjaw il-proċess fil-Qorti tal-Prim'Istanza ta' Victoire Ingabire, billi gew osservati irregolaritajiet serji u giet ittrattata inġustament; billi fir-rapport tagħha Amnesty International tindika l-istqarrrijiet pubbliċi preġudizzjali li saru mill-President tar-Rwanda qabel ma beda l-proċess tagħha, u dipendenza fuq konfessjonijiet minn detenuti f'Camp Kami fejn huwa allegat li tintuża t-tortura; billi, wara li xehdu fl-2012 kontra Victoire Ingabire fil-Qorti Għolja tar-Rwanda, erba' xhieda tal-prosekuzzjoni u koakkużati qalu lill-Qorti Suprema fl-2013 li x-xhieda tagħhom kienet għiet iffalsifikata;

- H. billi fit-13 ta' Settembru 2012, Victoire Ingabire Umuhzoza giet innominata, flimkien ma' żewġ personalitajiet politici Rwandiżi oħra, Bernard Ntaganda u Deogratias Mushayidi, għall-Premju Sakharov 2012 tal-Parlament Ewropew għal-Libertà tal-Hsieb;
- I. billi fl-2015 is-Sinjura Ingabire appellat quddiem il-Qorti Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, u akkużat lill-Gvern tar-Rwanda li kiser id-drittijiet tagħha; billi f'Marzu 2015 ir-Rwanda rtirat mill-ġurisdizzjoni tal-Qorti Afrikana, u ddikjarat li l-qrat tar-Rwanda kienu kapaċi jittrattaw il-każijiet lokali kollha; billi, fid-29 ta' Frar 2016, il-Gvern tar-Rwanda rtira d-dikjarazzjoni tiegħu li tippermetti lil individwi jressqu lmenti direttament mal-Qorti Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, ffit jiem biss qabel l-imhallfin kellhom jisimghu kawża mressqa kontra l-Gvern tar-Rwanda minn Victoire Ingabire;
- J. billi, skont FDU-Inkingi, il-partit ta' Victoire Ingabire, il-kundizzjonijiet ta' detenzjoni tas-Sinjura Ingabire ddeterioraw b'mod sinifikanti minn April 2016; billi qed tiġi mċahħda minn ikliet esterni u għal dieti specjal u c-ċertifikat mediku tagħha gie invalidat;
- K. billi, fost affarijiet oħra, FDU-Inkingi ma rnexxilux jirregistra legalment bħala partit politiku u diversi membri tiegħu ġew mhedda, arrestati u detenuti;
- L. billi diversi membri tal-partit tal-oppożizzjoni qed jinżammu l-ħabs; billi Illuminée Iragna, infermiera u attivista politika b'rabta ma' FDU-Inkingi, ilha nieqsa għal dawn l-aħħar hames xhur u hemm preokkupazzjoni dwar is-sikurezza tagħha; billi Léonille Gasengayire, it-teżorier ta' FDU-Inkingi, gjet arrestata fit-23 ta' Awwissu 2016 u gjet akkużata b'inċitament għall-irvelli pubbliċi;
- M. billi r-Rwanda hija kklassifikata fil-161 post minn 180 fl-Indiči Dinji tal-Libertà tal-Istampa 2016; billi l-libertà tal-istampa kompliet tiddeterjora hekk kif ġurnalisti indipendenti sikkut ifastidjati, mhedda u arrestati; billi ġurnalisti eżiljati u barranin qed jiġu soġġetti dejjem aktar għal intimidazzjoni illegali, vjolenza u għajbien sfurzat talli jikkritikaw lil uffiċċali fir-rappurtar tagħhom;
- N. billi, f'Ottubru 2014, il-gvern issospenda b'mod indefinit is-servizz tar-radju tal-British Broadcasting Corporation (BBC) bil-lingwa Kinyarwanda wara x-xandir ta' dokumentarju televiżiv kontroversjali tal-BBC dwar il-ġenoċidju tar-Rwanda tal-1994;
- O. billi l-konsolidazzjoni tad-demokrazija – li tinkludi l-iżgur tal-indipendenza tal-ġudikatura u l-parcipazzjoni tal-partiti tal-oppożizzjoni – hija kruċjali, partikolarmen fid-dawl tal-elezzjonijiet presidenzjali li għandhom isiru fl-2017;
- P. billi n-nuqqasijiet tas-sistema ġudizzjarja Rwandiża waqt il-proċess kriminali ta' Victoire Ingabire ppreġudikaw il-kapacità tagħha li tieħu ħsieb każijiet politici ta' livell għoli;
- Q. billi r-Rwanda għandha rwol ewljeni fir-reğjun tal-Lagi l-Kbar u jista' jkollha rwol kruċjali fil-proċess ta' stabbilizzazzjoni, inkluż permezz tal-ġlieda kontra l-kummerċ

illegali fil-minerali u friżorsi naturali oħra; billi r-rapport tal-2015 tal-Grupp ta' Esperti tan-NU dwar ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo (RDK) jirrakkomanda li l-Gvern tar-Rwanda jinvestiga u jiproċedi kontra dawk involuti fil-kummerċ illegali fil-landa, it-tantalju u t-tungstenu, kif ukoll fil-laundering ta' minerali mir-RDK fir-Rwanda;

1. Jikkundanna bil-qawwa l-proċessi politikament motivati, il-proċedimenti fil-konfront tar-rivali politici u l-preġudizzju tal-ezitu tal-proċess; iheġġeg lill-Gvern tar-Rwanda jestendi l-kisbiet ekonomiċi u soċjali tiegħu ghall-qasam tad-drittijiet tal-bniedem sabiex jersaq tassew lejn demokrazija moderna u inkluživa; iheġġeg lill-awtoritajiet Rwandiżi jiżguraw li l-proċess tal-appell ta' Victoire Ingabire jkun ġust u jilhaq l-istandards previsti fil-legiżlazzjoni Rwandiża u internazzjonali; jenfasizza li l-proċessi u l-akkużi kontra l-persuni akkużati ma jistgħux ikunu bbażati fuq liġijiet vagi, impreċiżi u li jintużaw hażin, bħalma qed jiġi fil-każ ta' Victoire Ingabire;
2. Jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar iċ-ċaħda tal-appell u l-kundanna għal 15-il sena prigunerija min-naħha tal-Qorti Suprema tar-Rwanda fil-konfront ta' Victoire Ingabire u dwar id-deteriorament tal-kundizzjonijiet tagħha fil-ħabs; jemmen li l-proċess tal-appell imwettaq fir-Rwanda, inkluż id-dritt tas-Sinjura Ingabire għall-preżunzjoni tal-innoċenza, ma laħaqx l-istandards internazzjonali;
3. Jenfasizza li l-irtirar tar-Rwanda mill-ġurisdizzjoni tal-Qorti Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli (ACHPR) f'Marzu 2016, ftit jiem biss qabel is-seduta tal-appell fil-każ tas-Sinjura Ingabire, huwa ċirkostanzjali u għandu l-ġhan li jillimita l-aċċess dirett għall-Qorti min-naħha tal-individwi u l-NGOs;
4. Ifakk lill-awtoritajiet Rwandiżi li l-UE qajmet it-thassib tagħha dwar ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u d-dritt għal proċess ġust fil-qafas tad-djalogu politiku uffiċjali mar-Rwanda skont l-Artikolu 8 tal-Ftehim ta' Cotonou; jitlob rieżami immedjat u imparzjali tal-każ tas-Sinjura Ingabire, abbazi tal-fatti, f'konformità mal-ligi u mingħajr ebda restrizzjonijiet, influwenzi mhux xierqa, pressjoni jew theddid; jitlob li d-drittijiet ta' Victoire Ingabire, fosthom l-aċċess għar-rappreżentanza legali kif ukoll għal ikel u trattament adegwati, jiġu rispettati fil-ħabs;
5. Jikkundanna kull att ta' intimidazzjoni, l-arresti, id-detenzjonijiet u l-proċedimenti fil-konfront tal-mexxejja, il-membri u l-attivisti tal-partiti tal-oppożizzjoni, kif ukoll ġurnalisti u persuni oħrajn perċepiti bħala kritici tal-Gvern tar-Rwanda, sempliċement għaliex esprimew l-opinjonijiet tagħhom; iheġġeg lill-awtoritajiet Rwandiżi, f'dan ir-rigward, iwettqu rieżami u aġġustament tal-legiżlazzjoni nazzjonali sabiex jiggarrantixxu l-libertà ta' espressjoni, b'mod partikolari l-Artikoli 463 u 451 tal-Kodiċi Kriminali, li jirrestringu l-libertà ta' espressjoni;
6. Jistieden lill-Gvern tar-Rwanda juri l-volontà tiegħu li jinvestiga allegazzjonijiet ta' abbużi fil-konfront ta' ġurnalisti u attivisti tal-oppożizzjoni u li jidher iċ-ċentri ta' detenzjoni militari tiegħu f'konformità mal-ligijiet tar-Rwanda u mal-istandards internazzjonali; iheġġeg lill-awtoritajiet Rwandiżi jehilsu minnufih lill-individwi u l-attivisti l-oħra kollha detenuti jew li nstabu ħatja sempliċement għaliex eżercitaw id-dritt tagħhom għal-libertà ta' espressjoni, ta' assoċjazzjoni u ta' għaqda paċċifika, u jiżguraw is-separazzjoni tas-setgħat legiżlattivi, amministrattivi u ġudizzjarji, b'mod

partikolari l-indipendenza tal-ġudikatura;

7. Iheġġeg lill-awtoritajiet Rwandiżi jžidu l-isforzi tagħhom biex jinvestigaw il-każijiet ta' Illuminée Iragna, John Ndabarasa, Léonille Gasangayire u individwi oħrajn li hemm il-biża' li ġew imgiegħla jgħibbu, jiżvelaw fejn qeqħdin u jeħilsuhom jew jiproċedu kontrihom, jekk jinsabu arrestati, kif ukoll jiżguraw l-imparzjalità tal-proċessi ta' rivali jew kritici reali jew suspettati tal-gvern, inklużi dawk ta' Frank Rusagara, Joel Mutabazi, Kizito Mihigo u dawk akkużati magħhom;
8. Iheġġeg lill-awtoritajiet Rwandiżi jiżguraw elezzjonijiet pacifici, kredibbi u transparenti fl-2017 u jistieden lill-gvern jaħdem mal-oppożizzjoni fil-perjodu li jwassal għal dawn l-elezzjonijiet; jesprimi l-appoġġ tiegħu għal missjoni ta' osservazzjoni elettorali tal-UE fuq perjodu twil ghall-elezzjonijiet presidenzjali tal-2017, b'enfasi fuq l-ispażju politiku u l-libertajiet fundamentali;
9. Ifakkar lill-awtoritajiet Rwandiżi li d-demokrazija tissejjes fuq gvernijiet pluralisti, oppożizzjoni funzionanti, midja u ġudikatura indipendenti, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u r-rispett tad-dritt ta' espressjoni u ta' għaqda; jistieden lir-Rwanda, f'dan ir-rigward, tiftah l-ispażju politiku tagħha, tilhaq dawn l-standards u ttejjeb ir-rendiment tagħha fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem; jistenna li r-Rwanda timplimenta r-rakkomandazzjonijiet tar-Rapporteur Specjali tan-NU dwar id-drittijiet għal-libertà ta' għaqda pacifika u ta' assoċjazzjoni (2014);
10. Jistieden lill-awtoritajiet Rwandiżi biex, b'urgenza, jiproċedu bir-rieżami tad-dikjarazzjoni li tippermetti lill-individwi u l-NGOs iressqu lmenti quddiem il-Qorti Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli u jerġgħu jistabbilixxuha u jintrodueuha mill-ġdid;
11. Jistieden lill-UE u lis-shab internazzjonali tagħha jkomplu jagħtu l-appoġġ tagħhom lill-poplu tar-Rwanda fil-hidma tagħhom biex jikkonsolidaw il-paċi u l-istabbilità fil-pajjiż u fir-regjun kollu kemm hu;
12. Jitlob lill-Kummissjoni tkompli tevalwa l-appoġġ tal-UE għall-istituzzjonijiet governattivi Rwandiżi fuq bażi regolari, sabiex ikun żgurat li dan l-appoġġ jippromwovi bis-shiħ id-drittijiet tal-bniedem, il-libertà ta' espressjoni u assoċjazzjoni, il-pluraliżmu politiku u s-soċjetà civili indipendenti;
13. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viči President/Rappreżendant Gholi Federica Mogherini, lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, lis-Segretarju Generali tan-NU, lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni Afrikana, lill-Komunità tal-Afrika tal-Lvant, lill-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE, lill-Istati Membri tal-UE, lill-avukati difensuri ta' Victoire Ingabire u lill-President tar-Rwanda.